

Na temelju članka 38. stavka 3. Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu (Narodne novine br. 77/92 i 26/93) i članka 16. Statuta HŽ-Hrvatskih željeznica (Službeni vjesnik br. 5/94,5/95 i 8/95) Uprava HŽ-Hrvatskih željeznica, d.o.o. u suglasnosti s Ministarstvom pomorstva, prometa i veza Republike Hrvatske na 84. sjednici 25.02.1997. donijela je

1

S I G N A L N I P R A V I L N I K

Glava I.

T E M E L J N E O D R E D B E

Uvodne odredbe

Č l a n a k 1.

1. Signalni pravilnik skup je pravila kojima se propisuje signalizacija koja se primjenjuje na Hrvatskim željeznicama.
2. Ovim pravilnikom određuju se vrste, značenja, oblici i boje signala, signalnih znakova i signalnih oznaka, mjesto njihove ugradnje i postavljanja te način davanja i signaliziranja signalnog znaka, propisana daljina vidljivosti i uporaba.

Signale na pruzi mogu zamijeniti odgovarajući pokazivači u upravljačnici željezničkih vozila, kojima se signaliziraju način i uvjeti vožnje na pruzi u uvjetima procesnog informatičkog upravljanja vlakovima.

3. Tumačenja i objašnjenja u svezi s primjenom ovoga pravilnika daje Uprava Hrvatskih željeznica, a objavljuju se u službenom glasilu Hrvatskih željeznica.

4. Na Hrvatskim željeznicama smiju se rabiti signali i signalne oznake za koje jesu izrađene strukovne norme.

Tehnički propisi, norme i upute koje se odnose na željezničku signalizaciju moraju biti sukladni ovom pravilniku.

Kod održavanja signala, signalnih oznaka i signalnih uređaja ne smiju se mijenjati propisane svjetlosti, boja i oblik te položaj signala, signalnih sredstava i signalnih oznaka.

5. Odredbe ovog pravilnika odnose se na željeznički promet što ga obavljaju Hrvatske željeznice ili treće osobe koje su pravo obavljanja željezničkog prometa stekle sukladno zakonu (u daljnjem tekstu: željeznice). Odredbe ovog pravilnika odgovarajuće se primjenjuju i na željeznički promet što ga željeznice, ili industrijske željeznice, obavljaju na industrijskim kolosijecima.

5 | 6. Primjena signala, signalnih znakova i signalnih oznaka u graničnim kolodvorima propisuje se sukladno propisima UIC-a, bilateralnim sporazumima i drugim propisima o graničnome željezničkom prometu.

6 | 7. Uprava Hrvatskih željeznica uz suglasnost ministarstva nadležnog za željeznički promet može odobriti iznimnu ugradnju i uporabu lokalnih signala, signalnih znakova i signalnih oznaka. Ti signali, signalni znakovi i signalne oznake moraju biti sukladni temeljnim načelima ovog pravilnika, a njihova uporaba mora se objaviti u službenom glasilu Hrvatskih željeznica.

8. Postupci kod neispravnosti i neuporabivosti signala i signalnih oznaka koji nisu propisani ovim pravilnikom moraju se propisati prometnim pravilima.

9. Prilozi ovog pravilnika jesu njegov sastavni dio.

Temeljni pojmovi

Č l a n a k 2.

Pojedini pojmovi u ovom pravilniku znače:

1. **Jednokolosiječna pruga** - pruga s jednim kolosijekom po kojemu vlakovi voze u jednome ili u oba smjera.
2. **Dvokolosiječna pruga** - pruga s dva kolosijeka na kojoj vlakovi istog smjera voze po kolosijeku određenome za taj smjer i koji se naziva **pravilan kolosijek**.

Kolosijek na dvokolosiječnoj pruži po kojemu vlak vozi suprotno od određenog smjera naziva se **nepravilan kolosijek**.

3. **Usporedne pruge** - dvije ili više pruga jedna uz drugu, pri čemu se promet na jednoj pruži odvija neovisno o prometu na drugoj pruži.
4. **Početak i kraj pruge** - službeno mjesto ili kilometarski položaj u kojemu počinje ili u kojemu završava jedna pruga.
5. **Desna ili lijeva strana pruge** - strana pruge koja se nalazi desno ili lijevo od pruge gledajući od početka prema kraju pruge.
6. **Desna ili lijeva strana kolosijeka** - strana kolosijeka koja se nalazi desno ili lijevo gledajući u smjeru vožnje.

7. **Desnostrani promet** - vožnja vlakova na dvokolosiječnoj pruži po desnom kolosijeku u smjeru kretanja vlaka.
8. **Obostrani promet** - vožnja vlakova na dvokolosiječnoj pruži opremljenoj signalno-sigurnosnim uređajima koji omogućuju vožnju vlakova istog smjera po oba kolosijeka.

Redovan kolosijek jest kolosijek predviđen voznim redom, a **susjedni kolosijek** jest kolosijek po kojemu vožnja vlakova nije predviđena voznim redom.

9. **Signal** - sredstvo kojim se signalizira signalni znak. Signali jesu stalni, prijenosni i ručni.

Stalni signal - signal ugrađen na određenom mjestu.

Prijenosni signal - signal koji se prenosi s jednoga mjesta na drugo.

Ručni signal - signal za davanje ručnih signalnih znakova.

10. **Signalni znak** - jest znak propisan ovim pravilnikom koji može imati značenje zapovijedi ili upozorenja.

Signalni znak je **jednoznačan** ili **dvoznačan**.

Jednoznačni signalni znak - signalni pojam koji ima jedno značenje.

Dvoznačni signalni znak - signalni pojam koji istodobno zapovijeda postupak kod odnosnoga glavnog signala i predsignalizira signalni znak sljedećega glavnog signala.

11. **Signalna oznaka** - ugrađeno signalno sredstvo kojim se označava ili upozorava na posebno važno mjesto na pruži ili u službenom mjestu.

12. **Dopuštena brzina** - jest najveća propisana brzina na pruzi ili njezinoj dionici uvjetovana tehničkim stanjem pruge.

Dionica pruge jest dio pruge koji ne može biti kraći od jednog međukolodvorskog rastojanja.

13. **Ograničena brzina** - brzina niža od dopuštene kojom se smije voziti preko dijela pruge, uvjetovana njezinim tehničkim stanjem ili brzina kojom se smije voziti preko skretnica uvjetovana njihovom konstrukcijom i načinom osiguranja. Ta brzina propisana je voznim redom.

14. **Smanjena brzina** - brzina niža od dopuštene ili ograničene brzine koja se uvodi zbog tehničkog stanja pruge ili izvedbe radova.

Smanjena brzina privremenoga je značaja i nije propisana voznim redom.

Vožnja smanjenom brzinom naziva se lagana vožnja.

15. **Najveća dopuštena brzina vlaka** - najveća brzina kojom vlak smije voziti na pruzi ili njezinu dijelu. | 6

16. **Propisana brzina vlaka** - brzina kojom vlak vozi na pruzi ili njezinu dijelu koja je propisana voznim redom ili pismenim nalogom ili je signalizirana signalima.

17. **Zaustavni put** - razdaljina koju vlak prođe od trenutka aktiviranja kočnog uređaja do zaustavljanja.

Duljina zaustavnog puta je 700, 1.000 ili 1.500 metara.

Pod polovicom (1/2) zaustavnog puta podrazumijeva se 400, 500 i 800 metara.

Pod trećinom (1/3) zaustavnog puta podrazumijeva se 200, 300 i 500 metara.

Pod dvjema trećinama (2/3) zaustavnog puta podrazumijeva se 500, 700 i 1.000 metara.

Zaustavni put određuju Hrvatske željeznice. Odluka o promjeni duljine zaustavnog puta objavljuje se u službenom glasilu Hrvatskih željeznica.

18. **Osoblje vlaka** - zajednički naziv za vlakopravno osoblje i osoblje vučnog vozila.
- 5 | 19. **Vlakopravno osoblje** - zajednički naziv za vlakovođu, manevriste na vlaku odnosno konduktore kod jednog vlaka.
20. **Osoblje pruge** - zajednički naziv za čuvara cestovnog prijelaza, čuvara pruge i drugo osoblje koje sudjeluje u osiguranju prometa vlakova između dva kolodvora.

Opće odredbe

Č l a n a k 3.

1. Željezničkim signalima signaliziraju se i daju signalni znakovi kojima se željezničko osoblje brzo i pouzdano međusobno sporazumijeva o vožnji vlakova, manevriranju, zabranjenoj i dopuštenoj vožnji preko određenog mjesta, stanju na pruzi i potrebi smanjenja brzine.

2. Signalni znakovi jesu vidni i čujni.

Vidni signalni znakovi uočavaju se vidom, a daju se položajem, bojom, svjetlošću ili pokretom.

Vidni signali jesu likovni i svjetlosni.

Likovni signali signaliziraju signalne znakove danju položajem ili obojenim likom odnosno položajem i obojenim likom, a noću obojenom mirnom svjetlošću uz dnevni znak ili samo dnevnim znakom. 6

Signalni znakovi likovnih glavnih signala i predsignala noću se signaliziraju obojenim mirnim svjetlostima uz dnevni znak.

Likovni signali mogu biti prevučeni reflektirajućom tvari.

Svjetlosni signali signaliziraju danju i noću signalne znakove obojenim mirnim ili trepćućim, obojenim mirnim i trepćućim svjetlima, dotično položajem tih svjetala.

Vidni signalni znakovi moraju biti uočljivi s propisane udaljenosti.

Čujni signalni znakovi primaju se sluhom, a daju se zvučnim signalnim sredstvima na isti način danju i noću.

Čujni signalni znakovi moraju se čuti na potrebnoj udaljenosti.

3. Signalni znakovi moraju se davati tako da ih osoblje kojemu su namijenjeni može pravodobno primiti, jasno i potpuno razumjeti i po njima postupati.

Zapovijed dana signalnim znakom mora se ispuniti, osim kada bi se njome ugrozila sigurnost prometa ili osoba.

4. Kada je signalni znak nepropisan ili pokazuje nejasan pojam, kada se vidi više signalnih znakova različitih značenja, kada se daju signalni znakovi suprotnog značenja ili kada se značenje signalnih znakova ne može nedvojbeno raspoznati, značenje signalnog znaka prema prilikama valja razumjeti u onom smislu koji zahtijeva veću opreznost, i uvijek se mora postupati tako da se očuva sigurnost prometa i osoblja.

5. Za rukovanje svakim pojedinim signalno-sigurnosnim uređajem mora se izraditi naputak.

Uporaba signalnih sredstava

Č l a n a k 4.

1. Za pravilno davanje signalnih znakova odgovoran je radnik koji ih daje.

Za pravilno rukovanje signalno-sigurnosnim uređajem odgovoran je radnik koji njime rukuje.

2. O neispravnosti signala kolodvorsko osoblje mora biti izviješteno odmah nakon njezina ustanovljivanja dotično kod primitka službe.

3. Radnik mora kod sebe i na radnom mjestu imati signalna sredstva u propisanoj količini i ispravnom stanju.

Količina signalnih sredstava koje radnici moraju imati kod sebe i na radnom mjestu propisana je u prilogu II. ovoga pravilnika.